

Europos Sąjungos ir Šveicarijos Konfederacijos**SUSITARIMAS****dėl jų šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemų susiejimo**

EUROPOS SĄJUNGA, (toliau – Sąjunga)

ir

ŠVEICARIJOS KONFEDERACIJA, (toliau – Šveicarija),

(toliau kartu – Šalys),

SUVOKDAMOS, kad klimato kaita yra visuotinis iššūkis ir kad siekiant su ja kovoti turi būti dedamos tarptautinės pastangos mažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį;

ATKREIPDAMOS DĖMESĮ Į tarptautinius įsipareigojimus mažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, visų pirma Jungtinių Tautų bendrąją klimato kaitos konvenciją (JT BKKK) ir jos Kioto protokolą;

ATSIŽVELGDAMOS Į TAI, kad Šveicarija ir Sąjunga turi tą patį tikslą – iki 2020 m. ir vėliau gerokai sumažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį;

SUPRASDAMOS, KAD dėl Sąjungos ir Šveicarijos apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemų būsimų prekybos laikotarpių pakeitimų gali tekti šį Susitarimą peržiūrėti, kad būtų bent išlaikytas Šalių įsipareigojimų mažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį vientisumas;

PRIPAŽINDAMOS, KAD apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos yra veiksmingos ekonomiškai efektyvaus šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo priemonės;

MANYDAMOS, KAD, susiejus apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemas ir taip sudarius sąlygas prekiauti apyvartiniais taršos leidimais tarp šių dviejų sistemų, bus prisidėta prie tvirtos tarptautinės anglies dioksido rinkos kūrimo ir prie savo sistemas susiejusių Šalių pastangų mažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį;

MANYDAMOS, KAD susiejant apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemas reikėtų vengti anglies dioksido nutekėjimo ir rinkos iškraipymo tarp šių dviejų sistemų bei užtikrinti tinkamą susietųjų anglies dioksido rinkų veikimą;

ATSIŽVELGDAMOS Į Sąjungos apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą, sukurtą 2003 m. spalio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/87/EB, nustatančia šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą Bendrijoje ir iš dalies keičiančia Tarybos direktyvą 96/61/EB EEE su pakeitimais (toliau – Direktyva 2003/87/EB), ir Šveicarijos apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą, sukurtą CO₂ įstatymu ir jo potvarkiu;

PRIMINDAMOS, kad Norvegija, Islandija ir Lichtenšteinas dalyvauja Sąjungos apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemoje;

MANYDAMOS, KAD susiejimas turėtų faktiškai prasidėti nuo 2019 m. sausio 1 d. arba 2020 m. sausio 1 d., priklausomai nuo to, kada šis Susitarimas bus ratifikuotas, tačiau tai neturėtų trukdyti Šveicarijai arba Sąjungai jau anksčiau taikyti esminius kriterijus arba laikinai taikyti šį Susitarimą;

SUPRASDAMOS, KAD susiedamos savo apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemas Šalys turės viena kitai suteikti prieigą prie neskelbtinos informacijos bei ja keistis, todėl reikės atitinkamų saugumo priemonių;

PAŽYMĖDAMOS, KAD šis Susitarimas nedaro poveikio nuostatomis, kuriomis remdamosi Šalys nusistato savo šiltnamio efektą sukeliančių dujų, kurioms apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema netaikoma, kiekio mažinimo tikslus;

PRIPAŽINDAMOS, KAD šis Susitarimas niekaip nepaveiks jokio dvišalio Šveicarijos ir Prancūzijos susitarimo dėl oro uosto „EuroAirport Basel-Mulhouse-Freiburg“ dvišalio statuso, jam suteikto dokumentu „Convention franco-suisse du 4 juillet 1949 relative à la construction et à l'exploitation de l'aéroport de Bâle-Mulhouse“ (1949 m. liepos 4 d. Šveicarijos ir Prancūzijos susitarimas dėl Bazelio ir Miulūzo oro uosto statybos ir eksploatavimo), jei pagal dvišalį susitarimą bus laikomasi šiame Susitarime nustatytų esminių kriterijų ir techninių nuostatų;

PRIPAŽINDAMOS, KAD šio Susitarimo nuostatos suformuluotos atsižvelgiant į glaudžius ir ypatingus Šveicarijos ir Sąjungos palaikomus ryšius;

PALANKIAI VERTINDAMOS 2015 m. gruodžio 12 d. Paryžiuje 21-ojoje JT BKKK šalių konferencijoje pasiektą susitarimą ir pripažindamos, kad atėjus laikui bus svarstomi su tuo Susitarimu susiję apskaitos klausimai,

SUSITARĖ:

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis

Tikslas

Šiuo Susitarimu susiejamos Sąjungos apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema (toliau – ES ATLPS) ir Šveicarijos apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema (toliau – Šveicarijos ATLPS).

2 straipsnis

Esminiai kriterijai

Šalių apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos (toliau – ATLPS) turi atitikti bent I priede nustatytus esminius kriterijus.

II SKYRIUS

TECHNINĖS NUOSTATOS

3 straipsnis

Registrai

1. Šalių registrai turi atitikti I priedo C dalyje nustatytus kriterijus.
2. ES ATLPS ir Šveicarijos ATLPS susiejimas praktiškai įgyvendinamas sukuriant tiesioginę jungtį tarp Sąjungos registro Europos Sąjungos sandorių žurnalo (ESSŽ) ir Šveicarijos registro Šveicarijos papildomų sandorių žurnalo (*Swiss Supplementary Transaction Log* (SSTL)), kad pagal bet kurią iš šių dviejų ATLPS išduoti apyvartiniai taršos leidimai galėtų būti perkelti iš vieno registro į kitą.
3. Registų jungtis turi, be kita ko:
 - a) būti administruojama Šveicarijos registro administratoriaus (iš Šveicarijos pusės) ir Sąjungos vyriausiojo administratoriaus (iš Sąjungos pusės),
 - b) atitikti kiekvienoje jurisdikcijoje taikomus įstatymus,
 - c) būti palaikoma automatinių procesų, integruotų ir į Šveicarijos, ir į Sąjungos registrą, kad būtų galima vykdyti sandorius,
 - d) būti įgyvendinta taip, kad Šveicarijos registro ir Sąjungos registro naudotojams būtų užtikrintos kuo labiau suderintos funkcijos.
4. Šveicarijos registro administratorius, Sąjungos vyriausiasis administratorius arba abu administratoriai kartu gali registų jungtį laikinai nutraukti, jei reikia atlikti sistemos techninę priežiūrą arba dėl saugumo pažeidimo ar grėsmės saugumui priežasčių pagal taikomus Šveicarijos ir Europos Sąjungos teisės aktus. Apie laikiną jungties nutraukimą dėl sistemos techninės priežiūros, saugumo pažeidimo ar grėsmės saugumui Šalys viena kitą įspėja kuo anksčiau ir siekia, kad laikinas nutraukimas būtų kuo trumpesnis.
5. Šalys nedelsdamos imasi atitinkamose jų jurisdikcijose esančių priemonių ir glaudžiai bendradarbiauja siekdamos užkirsti kelią sukčiavimui ir išlaikyti susietų ATLPS rinkos vientisumą. Atsižvelgdami į ATLPS jungtį, Šveicarijos registro administratorius, Sąjungos vyriausiasis administratorius ir Sąjungos valstybių narių nacionaliniai administratoriai bendradarbiauja siekdami sumažinti su registrais susijusio sukčiavimo, piktnaudžiavimo ar nusikalstamos veikos riziką, reaguoti į tokius įvykius ir apsaugoti registų jungties vientisumą. Sukčiavimo, piktnaudžiavimo ar nusikalstamos veikos rizikos mažinimo priemonės, dėl kurių susitaria administratoriai, sprendimu tvirtina Jungtinis komitetas.
6. Šveicarijos registro administratorius ir Sąjungos vyriausiasis administratorius nustato su techniniais ar kitais klausimais, būtiniais jungties veikimui užtikrinti, susijusias bendras darbo procedūras (BDP); jose atsižvelgiama į Šalių vidaus teisės prioritetus. Administratorių parengtos BDP įsigalioja, kai jas sprendimu patvirtina Jungtinis komitetas.
7. Šveicarijos registro administratorius ir Sąjungos vyriausiasis administratorius, remdamiesi II priede išdėstytais kriterijais, parengia susiejimo techninius standartus (STS) ir juose išdėsto išsamius reikalavimus, kaip turi būti sukurta patikima ir saugi SSTL ir ESSŽ jungtis. Administratorių parengti STS įsigalioja, kai juos sprendimu patvirtina Jungtinis komitetas.

8. Įgyvendinant registrų jungtį ir ja naudojantis kylančius sprendimus Šveicarijos registro administratorius ir Sąjungos vyriausiasis administratorius sprendžia laiku tarpusavyje pasikonsultuodami ir laikydamiesi nustatytų BDP.

4 straipsnis

Apyvartiniai taršos leidimai ir jų apskaita

1. Apyvartiniai taršos leidimai, tinkami naudoti atitiktčiai reikalavimams užtikrinti pagal vienos Šalies ATLPS, pripažįstami tinkamais naudoti atitiktčiai reikalavimams užtikrinti ir pagal kitos Šalies ATLPS.

Apyvartinis taršos leidimas (ATL) – pagal ES ATLPS arba Šveicarijos ATLPS išduotas leidimas išmesti vieną toną anglies dioksido ekvivalento per tam tikrą nustatytą laikotarpį, tinkamas naudoti siekiant užtikrinti atitiktį ES ATLPS arba Šveicarijos ATLPS reikalavimams.

2. Vienoje ATLPS nustatyti konkrečių ATL naudojimo apribojimai gali būti taikomi kitoje ATLPS.

3. Registrų administratoriai ir sąskaitų turėtojai turi turėti galimybę bent pagal šalies kodą ATL serijos numeryje atpažinti, pagal kurią ATLPS buvo išduotas ATL.

4. Kiekviena Šalis bent kartą per metus informuoja kitą Šalį, kiek ji iš viso turi pagal kitą ATLPS išduotų ATL ir kiek kitos ATLPS ATL jos ATLPS atsisakyta siekiant užtikrinti atitiktį reikalavimams arba savanoriškai panaikinta.

5. Šalys veda grynųjų ATL srautų apskaitą pagal JTBKKK organizacijos patvirtintus apskaitos principus ir taisykles, kai šie įsigalios. Tokia tvarka nustatoma šio Susitarimo priede, o jį sprendimu tvirtina Jungtinis komitetas.

6. Įsigaliojus Kioto protokolo antrajam įsipareigojimų laikotarpiui, Šalys tam tikrais sutartais intervalais ir Susitarimo galiojimo nutraukimo pagal 16 straipsnį atveju, siekdamos suvesti grynųjų ATL srautų tarp Šalių balansą, perveda arba įsigyja reikiamą skaičių Kioto protokolo antruoju įsipareigojimų laikotarpiu galiojančių nustatytosios normos vienetų (toliau – NNV), atsižvelgdamos į tai, kiek apyvartinių taršos leidimų ATLPS veiklos vykdytojai grąžino siekdami užtikrinti atitiktį reikalavimams, ir tai, kokį kiekį Kioto protokolo A priede nurodytų išmetamųjų teršalų atitinka tie ATL. Įsigaliojus Kioto protokolo pakeitimui, tokių sandorių tvarka nustatoma šio Susitarimo priede, o jį sprendimu tvirtina Jungtinis komitetas. Tame priede taip pat pateikiamas susitarimas, kaip bus tvarkoma pajamų dalis, gauta pirmą kartą atlikus tarptautinį NNV perdavimą.

5 straipsnis

Pardavimas aukcionuose

1. ATL Šalys parduoda tik aukcionuose.

2. Bet kurios ATLPS veiklos vykdytojai turi teisę prašyti leidimo teikti pasiūlymus ATL aukcionuose. Leidimas dalyvauti tokiuose aukcionuose abiejų ATLPS veiklos vykdytojams suteikiamas nediskriminuojant. Siekiant užtikrinti aukcionų vientisumą, teisė prašyti leidimo dalyvauti aukcionuose kitų kategorijų dalyviams gali būti suteikiama tik jei jie yra reguliuojami pagal kurios nors Šalies teisės aktus arba turi specialų leidimą dalyvauti aukcionuose.

3. Aukcionai rengiami atvirai, skaidriai ir nediskriminuojant pagal I priedo D dalyje išdėstytus kriterijus.

III SKYRIUS

AVIACIJA

6 straipsnis

Aviacijos veiklos įtraukimas

Šalys į savo ATLPS įtraukia aviacijos veiklą pagal I priedo B dalyje išdėstytus esminius kriterijus. Aviacijos veikla į Šveicarijos ATLPS įtraukiama pagal tuos pačius principus kaip į ES ATLPS, ypač susijusius su taikymo sritimi, didžiausio ATL skaičiaus nustatymu ir paskirstymo taisyklėmis.

7 straipsnis

Šio Susitarimo peržiūra įvykus su aviacijos veikla susijusiems pokyčiams

1. Jei ES ATLPS įvyktų su aviacijos veikla susijusių pokyčių, Jungtinis komitetas pagal 13 straipsnio 2 dalį peržiūri atitinkamą I priedo B dalį.
2. Bet kuriuo atveju Jungtinis komitetas iki 2018 m. pabaigos susirenka ir pagal 13 straipsnio 2 dalį peržiūri atitinkamas šio Susitarimo nuostatas dėl jo taikymo aviacijos veiklai.

IV SKYRIUS

NESKELBTINA INFORMACIJA IR SAUGUMAS

8 straipsnis

Neskelbtina informacija

1. Neskelbtina informacija – žodinė, vaizdinė, elektroninė, magnetinė ar dokumentinė informacija ir medžiaga, įskaitant įrangą ir technologijas, kurią Šalys suteikė viena kitai arba kuria apsikeitė pagal šį Susitarimą ir i) kurią neleistinai atskleidus galėtų būti padaryta įvairaus masto žalos arba pakenkta Šveicarijos, Sąjungos arba vienos ar kelių Sąjungos valstybių narių interesams; ii) kuri turi būti saugoma nuo neleistino atskleidimo dėl vienos iš Šalių saugumo interesų; iii) kurią viena iš Šalių pažymėjo slaptumo žyma.
2. Kiekviena Šalis, nepažeisdama Šalių atitinkamų įstatymų ir taisyklių, saugo neskelbtiną informaciją, ypač, kad ji nebūtų neleistinai atskleista arba nebūtų prarastas jos vientisumas, laikydamasi saugumo reikalavimų, slaptumo lygių ir tvarkymo instrukcijų, išdėstytų atitinkamai II, III ir IV prieduose. Tvarkymas apima neskelbtinos informacijos arba bet kokios kitos joje esančios informacijos rengimą, apdorojimą, saugojimą, perdavimą ar naikinimą.

9 straipsnis

Slaptumo lygiai

1. Tik pati Šalis atsakinga už savo pateikiamos informacijos ženklimą saugumo žyma ir pateiktos informacijos slaptumo lygio sumažinimą arba panaikinimą. Jei slaptą informaciją Šalys pateikia drauge, jos abi turi sutarti dėl jos žymėjimo, slaptumo lygio ir slaptumo lygio sumažinimo bei panaikinimo.
2. Neskelbtina informacija ženklinama žymomis „ETS CRITICAL“ (ypatingos svarbos), „ETS SENSITIVE“ (neskelbtina) arba „ETS LIMITED“ (riboto naudojimo) atitinkamai pagal jos slaptumo lygį, kaip išdėstyta III priede.
3. Neskelbtiną informaciją pateikiančios Šalies subjektas, parengęs tą informaciją, sumažina jos slaptumo lygį, kai tik informacijai nebereikia didesnio lygio apsaugos, arba panaikina slaptos informacijos statusą, kai tik informacijos nebereikia saugoti nuo neteisėto atskleidimo ar vientisumo praradimo.
4. Pateikiančioji Šalis gaunančiąją Šalį informuoja apie visą naują neskelbtiną informaciją ir jos slaptumo lygį, taip pat apie bet kokią slaptumo lygio sumažinimą ar slaptumo statuso panaikinimą.
5. Šalys sudaro ir tvarko bendros neskelbtinos informacijos sąrašą.

V SKYRIUS

TEISĖS AKTŲ RAIDA

10 straipsnis

Teisės aktų raida

1. Šiuo Susitarimu neribojama kiekvienos Šalies teisė iš dalies keisti ar priimti su šio Susitarimo sritimi susijusių teisės aktų, įskaitant teisę priimti griežtesnes apsaugos priemonės.

2. Kai viena iš Šalių rengia su šio Susitarimo sritimi susijusius teisės aktus, ji apie tai laiku raštu praneša kitai Šaliai. Tuo tikslu Jungtinis komitetas nustato reguliaraus keitimosi informacija ir konsultavimosi procedūrą.
3. Pateikus pranešimą pagal 2 dalį, bet kuri Šalis gali paprašyti, kad Jungtiniame komitete pagal 13 straipsnio 4 dalį būtų apsikeista nuomonėmis, visų pirma siekiant įvertinti, ar teisės aktai turėtų tiesioginį poveikį I priede išdėstytiems kriterijams.
4. Vienai Šaliai priėmus su šio Susitarimo sritimi susijusio teisės akto pasiūlymą, jo kopija perduodama kitos Šalies atstovui (-ams) Jungtiniame komitete.
5. Vienai Šaliai priėmus su šio Susitarimo sritimi susijusį teisės aktą, jo kopija perduodama kitos Šalies atstovui (-ams) Jungtiniame komitete.
6. Jei Jungtinis komitetas padaro išvadą, kad teisės aktas turi tiesioginį poveikį I priede išdėstytiems kriterijams, jis priima sprendimą dėl atitinkamo susijusios I priedo dalies pakeitimo. Tas sprendimas priimamas per šešis mėnesius nuo tos dienos, kai klausimas perduodamas svarstyti Jungtiniam komitetui.
7. Jei sprendimo dėl I priedo pakeitimo per 6 dalyje nurodytą laikotarpį priimti negalima, Jungtinis komitetas per aštuonis mėnesius nuo tos dienos, kai klausimas perduodamas jam svarstyti, išnagrinėja visas kitas galimybes užtikrinti tinkamą šio Susitarimo įgyvendinimą ir priima atitinkamus reikiamus sprendimus.

11 straipsnis

Koordinavimas

1. Šalys koordinuoja savo veiklą srityse, susijusiose su šiuo Susitarimu, ypač susijusiose su prieduose išdėstytais kriterijais, siekdamos užtikrinti tinkamą šio Susitarimo įgyvendinimą ir išlaikyti Šalių ATLPS vientisumą, išvengti anglies dioksido nutekėjimo ir nederamo konkurencijos iškraipymo tarp susietųjų ATLPS.
2. Toks veiklos koordinavimas visų pirma vyksta oficialiai ir neoficialiai keičiantis informacija, ją teikiant ir, Šaliai paprašius, konsultuojantis Jungtiniame komitete.

VI SKYRIUS

JUNGTINIS KOMITETAS

12 straipsnis

Jungtinio komiteto sudėtis ir veikimas

1. Įsteigiamas Jungtinis komitetas, kurį sudaro Šalių atstovai.
2. Bet kuri Šalis gali paprašyti sušaukti Jungtinio komiteto posėdį. Gavęs tokį prašymą, Jungtinis komitetas į posėdį susirenka per 30 dienų.
3. Įsigalioję Jungtinio komiteto sprendimai, priimti šiame Susitarime numatytais atvejais, Šalims yra privalomi ir jos imasi būtinų priemonių, kad užtikrintų jų įgyvendinimą ir taikymą.
4. Jungtinis komitetas nustato savo darbo tvarkos taisykles. Jungtinio komiteto sprendimai priimami abiejų Šalių sutarimu.
5. Jungtinis komitetas gali nuspręsti sudaryti pakomitečius ar darbo grupes, kad padėtų jam vykdyti savo darbą.

13 straipsnis

Jungtinio komiteto funkcijos

1. Jungtinis komitetas administruoja šį Susitarimą ir užtikrina tinkamą jo įgyvendinimą.
2. Jungtinis komitetas gali nuspręsti priimti naują šio Susitarimo priedą arba iš dalies pakeisti esamą priedą.

3. Jungtinis komitetas svarsto šio Susitarimo straipsnių pakeitimus, kuriuos pasiūlo viena iš Šalių. Jei Jungtinis komitetas pasiūlymui pritaria, jis pateikia pasiūlymą Šalis priimti pagal jų atitinkamas vidaus procedūras.
4. Gavęs prašymą pagal 10 straipsnio 3 dalį, Jungtinis komitetas surengia apskaitiną nuomonėmis dėl siūlomų teisės aktų, visų pirma dėl to, ar priėmus tokių teisės aktų atitinkamos Šalies ATLPS nebeatitiktų prieduose išdėstytų kriterijų.
5. Sustabdžius šio Susitarimo taikymą arba prieš pranešant apie jo galiojimo nutraukimą pagal 15 ir 16 straipsnius, Jungtinis komitetas surengia apskaitiną nuomonėmis ir siekia, kad Šalys susitartų ir Susitarimas būtų vėl taikomas arba būtų išvengta jo galiojimo nutraukimo.
6. Jungtinis komitetas siekia išspręsti ginčus, kuriuos Šalys jam perduoda pagal 14 straipsnį.
7. Jungtinis komitetas periodiškai peržiūri šį Susitarimą atsižvelgdamas į visus svarbius kiekvienos ATLPS pokyčius, įskaitant susijusius su rinkos priežiūra ar naujo prekybos laikotarpio pradžia, siekdamas visų pirma užtikrinti, kad susiejimas nė vienai Šaliai netrukdytų siekti jos vidaus išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo tikslų ir nepakenktų jų anglies dioksido rinkų vientisumui bei tinkamam veikimui.
8. Jungtinis komitetas atlieka tik šiame Susitarime išdėstytas funkcijas.

VII SKYRIUS

GINČŲ SPRENDIMAS

14 straipsnis

Ginčų sprendimas

1. Dėl šio Susitarimo aiškinimo ar taikymo kylančius ginčus Šalys perduoda spręsti Jungtiniam komitetui.
2. Jei Jungtiniam komitetui nepavyksta išspręsti ginčo per šešis mėnesius nuo perdavimo, ginčas bet kurios Šalies prašymu perduodamas Nuolatiniam arbitražo teismui spręsti pagal 2012 m. patvirtintas Nuolatinio arbitražo teismo darbo tvarkos taisykles.
3. Sustabdžius šio Susitarimo taikymą arba nutraukus jo galiojimą, šis ginčų sprendimo mechanizmas ir toliau pagal 1 dalį taikomas spręsti ginčams, kilusiems tuo metu, kai šis Susitarimas dar buvo taikomas.

VIII SKYRIUS

TAIKYMO SUSTABDYMAS IR NUTRAUKIMAS

15 straipsnis

4 straipsnio 1 dalies taikymo sustabdymas

1. Nepažeisdama 16 straipsnio, Šalis gali sustabdyti šio Susitarimo 4 straipsnio 1 dalies taikymą šiomis aplinkybėmis:
 - a) jei ji mano, kad kita Šalis visiškai arba iš dalies nevykdo savo prievolių, nustatytų pagal 2 straipsnį, 3 straipsnio 1 dalį, 4 straipsnio 1 dalį, 5 straipsnio 3 dalį, 6 straipsnį, 8 straipsnio 2 dalį, 10 straipsnio 2, 4 ir 5 dalis ir 18 straipsnio 2 dalį;
 - b) jei ją kita Šalis raštu informuoja apie ketinimą savo ATLPS susieti su trečiosios šalies ATLPS pagal 18 straipsnį;
 - c) jei ją kita Šalis raštu informuoja apie ketinimą nutraukti šį Susitarimą pagal 16 straipsnį.
2. Šalis apie savo sprendimą sustabdyti šio Susitarimo 4 straipsnio 1 dalies taikymą kitai Šaliai praneša raštu ir išdėsto taikymo sustabdymo motyvus. Kai tik pranešimas sustabdyti šio Susitarimo 4 straipsnio 1 dalies taikymą pateikiamas kitai Šaliai, jis paskelbiamas viešai.

3. Šio Susitarimo 4 straipsnio 1 dalies taikymas sustabdomas laikinai. Jei 4 straipsnio 1 dalies taikymas sustabdomas pagal šio straipsnio 1 dalies a punktą, toks sustabdymas pasibaigia išsprendus ginčą pagal 14 straipsnį. Jei 4 straipsnio 1 dalies taikymas sustabdomas pagal šio straipsnio 1 dalies b arba c punktą, sustabdymas galioja 3 mėnesius. Šalis gali nuspręsti sustabdymo laikotarpį sutrumpinti arba pratęsti.
4. Sustabdymo laikotarpiu atsisakyti (siekiant užtikrinti atitiktį reikalavimams) apyvartinių taršos leidimų kitoje ATLPS sistemoje, nei jie buvo išduoti, negalima. Visi kiti sandoriai ir toliau gali būti vykdomi.
5. Jei pagal 10 straipsnio 3 dalį nuo teisėkūros pasiūlymo perdavimo momento iki 10 straipsnio 6 dalyje nustatyto termino prašymo apsiikeisti nuomonėmis Jungtiniame komitete nepateikta arba toks apsiikeitimas nuomonėmis įvyko ir Jungtinis komitetas padarė išvadą, kad naujas teisės aktas tiesioginio poveikio kriterijams nedaro, Šalis negali sustabdyti 4 straipsnio 1 dalies taikymo motyvuodama tuo, kad kita Šalis nebevykdo savo prievolių laikytis I priede išdėstytų kriterijų.

16 straipsnis

Nutraukimas

1. Šalis gali bet kuriuo metu nutraukti šį Susitarimą, prieš tai pasikonsultavusi Jungtiniame komitete ir apie savo sprendimą raštu pranešusi kitai Šaliai. Susitarimo nutraukimas įsigalioja praėjus šešiams mėnesiams po pranešimo kitai Šaliai dienos. Sprendimas paskelbiamas viešai po to, kai apie jį pranešama kitai Šaliai.
2. Jei Šalies ATLPS toliau nebetaikoma arba panaikinama, šis Susitarimas automatiškai nutraukiamas paskutinę atitinkamos ATLPS veikimo dieną.
3. Nutraukimo atveju Šalys susitaria, kaip toliau bus naudojama ir saugoma informacija, kurią jos jau perdavė viena kitai, išskyrus atitinkamame registre esančius duomenis. Jei susitarti nepavyksta, bet kuri Šalis turi teisę pareikalauti, kad jos perduota informacija būtų ištrinta.

IX SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

17 straipsnis

Igyvendinimas

1. Šalys imasi visų tinkamų priemonių, kad užtikrintų dėl šio Susitarimo ir dėl Jungtinio komiteto sprendimų joms tenkančių prievolių vykdymą.
2. Šalys nesiima jokių priemonių, kurios galėtų sutrukdyti pasiekti šio Susitarimo tikslus.

18 straipsnis

Ryšiai su trečiosiomis šalimis

1. Šalys gali vesti derybas su trečiąja šalimi siekdamos susieti savo atitinkamas ATLPS.
2. Jei Šalis veda derybas dėl susiejimo su trečiąja šalimi, ji turi apie tai pranešti kitai Šaliai ir reguliariai informuoti apie derybų padėtį.
3. Prieš Šaliai sukuriant jungtį su trečiąja šalimi, kita Šalis nusprendžia, ar ji sutinka su kitu susiejimo susitarimu, ar nutraukia šio Susitarimo galiojimą. Jei ji sutinka su kitu susiejimo susitarimu, 4 straipsnio 1 dalies taikymo sustabdymas nutraukiamas.
4. Kuriant jungtį su trečiąja šalimi šio Susitarimo nuostatos gali būti persvarstomos.

19 straipsnis

Priedai

Šio Susitarimo priedai yra neatsiejama jo sudedamoji dalis.

20 straipsnis

Kalbos

Šis susitarimas sudaromas dviem egzemplioriais anglų, bulgarų, čekų, danų, estų, graikų, ispanų, italų, kroatų, latvių, lenkų, lietuvių, maltiečių, nyderlandų, portugalų, prancūzų, rumunų, slovākų, slovėnų, suomių, švedų, vengrų ir vokiečių kalbomis. Visi tekstai yra autentiški.

21 straipsnis

Ratifikavimas ir įsigaliojimas

1. Nedarant poveikio 16 straipsniui, šis Susitarimas sudaromas neribotam laikotarpiui.
2. Šį Susitarimą Šalys ratifikuoja arba patvirtina pagal atitinkamas savo vidaus procedūras.
3. Šalys apsiikeičia ratifikavimo arba patvirtinimo dokumentais tik kai, jų manymu, visos šiame Susitarime apibrėžtos susiejimo sąlygos yra išpildytos.
4. Šis Susitarimas įsigalioja nuo metų, einančių po to, kai Šalys apsiikeičia ratifikavimo arba patvirtinimo dokumentais, sausio 1 d.
5. 4 straipsnio 6 dalis įsigalioja, kai abiemis Šalims įsigalioja Kioto protokolo Dohos pakeitimas, priimtas 8-jame jo Šalių susitikime (Sprendimas 1/CMP.8; antrasis įsipareigojimų laikotarpis).

22 straipsnis

Laikinas taikymas

Susitarimo 11–13 straipsniai laikinai taikomi nuo jo pasirašymo iki įsigaliojimo dienos.

Съставено в Берн на двадесет и трети ноември две хиляди и седемнадесета година.

Hecho en Berna el veintitrés de noviembre del año dos mil diecisiete.

V Bernu dne dvacátého třetího listopadu dva tisíce sedmnáct.

Udfærdiget i Bern, den treogtyvende november to tusind og sytten.

Geschehen zu Bern am dreiundzwanzigsten November zweitausendsiebzehn.

Kahe tuhande seitsmeteistkümnenda aasta novembrikuu kahekümne kolmandal päeval Bernis.

Έγινε στη Βέρνη, στις είκοσι τρεις Νοεμβρίου δύο χιλιάδες δεκαεπτά.

Done at Bern on the twenty third day of November in the year two thousand and seventeen.

Fait à Berne, le vingt-trois novembre deux mille dix-sept.

Sastavljeno u Bernu dvadeset trećeg studenoga dvije tisuće sedamnaeste.

Fatto a Berna addì ventitré novembre duemiladiciassette.

Bernē, divi tūkstoši septiņpadsmītā gada divdesmit trešajā novembrī.

Sudarytas Berne du tūkstančiai septynioliktų metų lapkričio dvidešimt trečią dieną.

Kelt Bernben, a kétezer-tizenhetedik év november havának huszonharmadik napján.

Magħmul f'Bern fit-tlieta u għoxrin jum ta' Novembru tas-sena elfejn u sbatax.

Gedaan te Bern, drieëntwintig november tweeduizend zeventien.

Sporządzono w Bernie w dniu dwudziestego trzeciego listopada dwa tysiące siedemnastego roku.

Feito em Berna aos vinte e três dias do mês de novembro de dois mil e dezassete.

Întocmit la Berna la douăzeci și trei noiembrie două mii șaptesprezece.

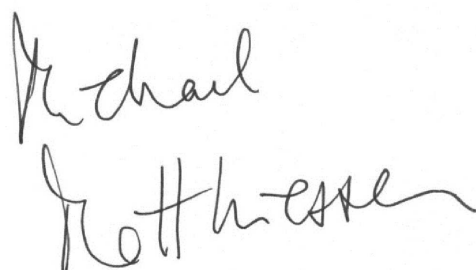
V Berne dvadsiateho tretieho novembra dvetisíc sedemnásť.

V Bernu, triindvajsetega novembra dva tisoč sedemnajst.

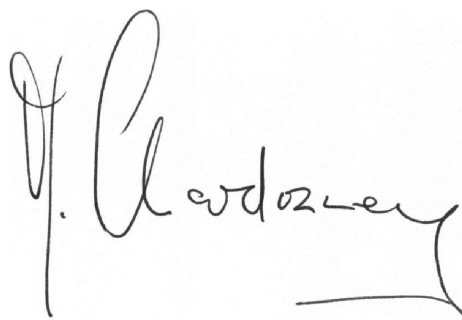
Tehty Bernissä kahdentenäkymmenentenäkolmantena päivänä marraskuuta vuonna kaksituhattaseitsemäntoista.

Utfärdat i Bern den tjugotredje november tjugohundrasjutton.

За Европейския съюз
 Por la Unión Europea
 Za Evropskou unii
 For Den Europæiske Union
 Für die Europäische Union
 Euroopa Liidu nimel
 Για την Ευρωπαϊκή Ένωση
 For the European Union
 Pour l'Union européenne
 Za Europsku uniju
 Per l'Unione europea
 Eiropas Savienības vārdā –
 Europos Sąjungos vardu
 Az Európai Unió részéről
 Għall-Unjoni Ewropea
 Voor de Europese Unie
 W imieniu Unii Europejskiej
 Pela União Europeia
 Pentru Uniunea Europeană
 Za Európsku úniu
 Za Evropsko unijo
 Euroopan unionin puolesta
 För Europeiska unionen

За Конфедерация Швейцария
 Por la Confederación Suiza
 Za Švýcarskou konfederaci
 For Det Schweiziske Forbund
 Für die Schweizerische Eidgenossenschaft
 Šveitsi Konföderatsiooni nimel
 Για την Ελβετική Συνομοσπονδία
 For the Swiss Confederation
 Pour la Confédération suisse
 Za Švicarsku Konfederaciju
 Per la Confederazione Svizzera
 Šveices Konfederācijas vārdā –
 Šveicarijos Konfederācijas vardu
 A Svájci Államszövetség részéről
 Għall-Konfederazzjoni Svizzera
 Voor de Zwitserse Bondsstaat
 W imieniu Konfederacji Szwajcarskiej
 Pela Confederação Suíça
 Pentru Confederația Elvețiană
 Za Švajčiarsku konfederáciu
 Za Švicarsko konfederaciju
 Sveitsin valaliiton puolesta
 För Schweiziska edsförbundet

I PRIEDAS

ESMINIAI KRITERIJAI

A. Stacionariems įrenginiams taikomi esminiai kriterijai

Esminiai kriterijai	ES ATLPS	Šveicarijos ATLPS
Privalomas dalyvavimas ATLPS	ATLPS privalo dalyvauti įrenginių, kuriuose vykdoma toliau išvardytų rūšių veikla ir iš kurių išmetamos toliau nurodytos šiltnamio efektą sukeliančios dujos (ŠESD), veiklos vykdytojais.	ATLPS privalo dalyvauti įrenginių, kuriuose vykdoma toliau išvardytų rūšių veikla ir iš kurių išmetamos toliau nurodytos ŠESD, veiklos vykdytojais.
ATLPS apima bent veiklą, numatytą:	Direktyvos 2003/87/EB I priede, galiojusiame šio Susitarimo pasirašymo dieną	CO ₂ potvarkio 40 straipsnio 1 dalyje ir 6 priede, galiojusiuose šio Susitarimo pasirašymo dieną
ATLPS apima bent ŠESD, numatytas:	Direktyvos 2003/87/EB II priede, galiojusiame šio Susitarimo pasirašymo dieną	CO ₂ potvarkio 1 straipsnio 1 dalyje, galiojusiame šio Susitarimo pasirašymo dieną
ATLPS turi būti nustatytas didžiausias leidžiamas išmetamųjų teršalų kiekis, bent toks pat griežtas, kaip numatyta:	Direktyvoje 2003/87/EB, galiojusiame šio Susitarimo pasirašymo dieną	— CO ₂ įstatymo 18 straipsnio 1 dalyje, — CO ₂ potvarkio 45 straipsnio 1 dalyje, galiojusiame šio Susitarimo pasirašymo dieną
ATLPS užmojo lygis turi būti bent toks pat aukštas, kaip numatyta:	Direktyvos 2003/87/EB 9 ir 9a straipsniuose, galiojusiuose šio Susitarimo pasirašymo dieną	— CO ₂ įstatymo 3 straipsnyje ir 18 straipsnio 1 dalyje, — CO ₂ potvarkio 45 straipsnio 1 dalyje ir 8 priede, galiojusiuose šio Susitarimo pasirašymo dieną
Tarptautiniams kreditams taikomos kokybinės ribos turi būti bent tokios pat griežtos, kaip numatyta:	— Direktyvos 2003/87/EB 11a ir 11b straipsniuose, — 2011 m. birželio 7 d. Komisijos reglamente (ES) Nr. 550/2011, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/87/EB nustatomi tam tikri tarptautinių kreditų, gautų vykdant su pramoninėmis dujomis susijusius projektus, naudojimo apribojimai, — 2013 m. gegužės 2 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 389/2013, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/87/EB ir Europos Parlamento ir Tarybos sprendimus Nr. 280/2004/EB ir Nr. 406/2009/EB įsteigiamas Sąjungos registras ir panaikinami Komisijos reglamentai (ES) Nr. 920/2010 ir (ES) Nr. 1193/2011, 58 straipsnyje, galiojusiuose šio Susitarimo pasirašymo dieną	— CO ₂ įstatymo 5 ir 6 straipsniuose, — CO ₂ potvarkio 4 straipsnyje, 4a straipsnio 1 dalyje ir 2 priede, galiojusiuose šio Susitarimo pasirašymo dieną

Esminiai kriterijai	ES ATLPS	Šveicarijos ATLPS
Tarptautiniams kreditams taikomos kiekybinės ribos turi būti bent tokios pat griežtos, kaip numatyta:	— Direktyvos 2003/87/EB 11a straipsnyje, — 2013 m. gegužės 2 d. Komisijos reglamente (ES) Nr. 389/2013, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/87/EB ir Europos Parlamento ir Tarybos sprendimus Nr. 280/2004/EB ir Nr. 406/2009/EB įsteigiamas Sąjungos registras ir panaikinami Komisijos reglamentai (ES) Nr. 920/2010 ir (ES) Nr. 1193/2011, — 2013 m. lapkričio 8 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 1123/2013 dėl teisių naudotis tarptautiniais kreditais nustatymo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/87/EB, galiojusiuose šio Susitarimo pasirašymo dieną	— CO₂ įstatymo 3 straipsnio 2 dalyje ir 16 straipsnio 2 dalyje, — CO₂ potvarkio 48 straipsnyje, galiojusiuose šio Susitarimo pasirašymo dieną
Paskirstytinas nemokamų ATL skaičius apskaičiuojamas taikant santykinius taršos rodiklius ir pataisos koeficientus. 2013–2020 m. laikotarpiu naujiems dalyviams bus atidėta ne daugiau kaip penki procentai ATL. Nemokamai nepaskirstyti ATL parduodami aukcionuose. Tuo tikslu ATLPS turi atitikti bent sąlygas, nustatytas:	— Direktyvos 2003/87/EB 10, 10a, 10b ir 10c straipsniuose, — 2011 m. balandžio 27 d. Komisijos sprendime 2011/278/ES, kuriuo nustatomos suderinto nemokamo apyvartinių taršos leidimų suteikimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/87/EB 10a straipsnį per einamojo laikotarpio Sąjungos taisyklės, — Dokumente „Skaičiavimai, pagal kuriuos nustatomas 2013–2020 m. įvairiems ES ATLPS sektoriams taikomas pataisos koeficientas“ (angl. „Calculations for the determination of the cross-sectoral correction factor in the EU ETS in 2013 to 2020“), — 2014 m. sudarytame sektorių, kuriuose yra anglies dioksido nutekėjimo rizika, sąraše, galiojusiuose šio Susitarimo pasirašymo dieną	— CO₂ įstatymo 18 straipsnio 2 dalyje ir 19 straipsnio 2 ir 3 dalyse, — CO₂ potvarkio 45 straipsnio 2 dalyje, 46 ir 47 straipsniuose; 9 priede, galiojusiuose šio Susitarimo pasirašymo dieną
ATLPS turi būti numatytos tokio pat dydžio sankcijos, taikomos tokiomis pat aplinkybėmis, kaip numatyta:	Direktyvos 2003/87/EB 16 straipsnyje, galiojusiame šio Susitarimo pasirašymo dieną	— CO₂ įstatymo 21 straipsnyje, — CO₂ potvarkio 56 straipsnyje, galiojusiuose šio Susitarimo pasirašymo dieną
Stebėseną ir ataskaitų teikimas apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemoje turi būti bent tokie pat griežti, kaip numatyta:	— Direktyvos 2003/87/EB 14 straipsnyje ir IV priede, — 2012 m. birželio 21 d. Komisijos reglamente (ES) Nr. 601/2012 dėl išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio stebėsenos ir ataskaitų teikimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/87/EB, galiojusiuose šio Susitarimo pasirašymo dieną	— CO₂ įstatymo 20 straipsnyje, — CO₂ potvarkio 49, 50–53 ir 55 straipsniuose, galiojusiuose šio Susitarimo pasirašymo dieną

Esminiai kriterijai	ES ATLPS	Šveicarijos ATLPS
Tikrinimas ir akreditavimas taikant apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą turi būti bent tokie griežti, kaip numatyta:	— Direktyvos 2003/87/EB 15 straipsnyje ir V priede, — 2012 m. birželio 21 d. Komisijos reglamente (ES) Nr. 600/2012 dėl išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio ataskaitų ir tonkilometrų duomenų ataskaitų patikros ir vertintojų akreditavimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/87/EB, galiojusiuose šio Susitarimo pasirašymo dieną	— CO ₂ potvarkio 51–54 straipsniuose, galiojusiuose šio Susitarimo pasirašymo dieną

B. Aviacijos veiklai taikomi esminiai kriterijai

Esminiai kriterijai	ES	Šveicarijos
Privalomas dalyvavimas ATLPS	Orlaivių naudotojai privalo dalyvauti ATLPS pagal toliau išdėstytus kriterijus.	Orlaivių naudotojai privalo dalyvauti ATLPS pagal toliau išdėstytus kriterijus.
Sistema taikoma aviacijos veiklai ir ŠESD, o skrydžiai ir juos vykdant išmetamas ŠESD kiekis priskiriami pagal išvykimo skrydžio principą, kaip numatyta:	— Direktyvoje 2003/87/EB, — 2013 m. gegužės 2 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 389/2013, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/87/EB ir Europos Parlamento ir Tarybos sprendimus Nr. 280/2004/EB ir Nr. 406/2009/EB įsteigiamas Sąjungos registras ir panaikinami Komisijos reglamentai (ES) Nr. 920/2010 ir (ES) Nr. 1193/2011, 17, 29, 35 ir 56 straipsniuose ir VII priede, — Pagal Direktyvos 2003/87/EB 25a straipsnį nuo 2017 m. ES ATLPS netaikoma skrydžiams iš Šveicarijos teritorijoje esančių aerodromų į Europos ekonominėje erdvėje (toliau – EEE) esančius aerodromus	CO₂ įstatyme ir CO₂ potvarkyje, galiojusiuose šio Susitarimo įsigaliojimo dieną: 1. Taikymo sritis Skrydžiai, kurie pradami arba užbaigiami Šveicarijos teritorijoje esančiame aerodrome, išskyrus skrydžius, vykdomus iš EEE esančio aerodromo. Visos laikinos su ATLPS taikymo sritimi susijusios nukrypti leidžiančios nuostatos, kaip antai Direktyvos 2003/87/EB 28a straipsnyje numatytos nukrypti leidžiančios nuostatos, Šveicarijos ATLPS gali būti taikomos taip pat, kaip jos taikomos ES ATLPS. Vykdam aviacijos veiklą, ATLPS taikoma tik CO₂ dujoms. 2. Taikymo srities apribojimai Bendra taikymo sritis, 1 punkte, neapima: 1. skrydžių, kurių vienintelis tikslas – skraidinti į oficialią misiją vykstantį valdantį monarchą ir jo (jos) artimiausius giminės, valstybės vadovus, vyriausybės vadovus ir vyriausybės ministrus, jei tai pagrindžiama atitinkamu statuso žymeniu skrydžio plane; 2. karinių, muitinės ir policijos tarnybų skrydžių; 3. skrydžių, susijusių su paieškos ir gelbėjimo, ugniagesių operacijomis, taip pat humanitarinių ir greitosios medicininės pagalbos skrydžių; 4. skrydžių, vykdomų tik pagal vizualiųjų skrydžių taisykles, kaip apibrėžta 1944 m. gruodžio 7 d. Tarptautinės civilinės aviacijos konvencijos 2 priede;

Esminiai kriterijai	ES	Šveicarijos
		5. skrydžių be tarpinių nutūpimų, užbaigiamų orlaivio pakilimo aerodrome; 6. mokomųjų skrydžių, vykdomų tik siekiant įgyti ar išlaikyti licenciją arba – pilotų kabinos igulos atveju – kvalifikaciją, jei tai pagrįdžiama atitinkamu žymeniu skrydžio plane, su sąlyga, kad skrydis nėra skirtas skraidinti keleiviams ir (arba) kroviniui arba nustatyti orlaivio padėčiai ar jam perkelti; 7. skrydžių, vykdomų tik mokslinių tyrimų tikslu; 8. skrydžių, vykdomų tik orlaiviams arba orlaivių ar antžeminei įrangai tikrinti, bandyti ar sertifikuoti; 9. skrydžių, vykdomų orlaiviais, kurių patvirtinta didžiausia kilimo masė nesiekia 5 700 kg; 10. komercinių orlaivių naudotojų skrydžių, jei vykdydami skrydžius, kuriems taikoma Šveicarijos ATLPS, jie per metus iš viso išmeta mažiau kaip 10 000 tonų CO₂ arba per tris vienas po kito einančius keturių mėnesių laikotarpius įvykdo mažiau kaip 243 skrydžius, kuriems taikoma Šveicarijos ATLPS, ir jei tiems orlaivių naudotojams netaikoma ES ATLPS; 11. nekomercinių orlaivių naudotojų skrydžių, kuriems taikoma Šveicarijos ATLPS, jei juos vykdančiant per metus iš viso išmetama mažiau kaip 1 000 tonų CO₂, kaip numatyta atitinkamoje ES ATLPS nukrypti leidžiančioje nuostatoje, ir jei tiems orlaivių naudotojams netaikoma ES ATLPS.
Keitimasis svarbiais duomenimis, susijusiais su aviacijos veiklai nustatomais taikymo srities apribojimais	Abi Šalys bendradarbiauja klausimais, susijusiais su Šveicarijos ATLPS ir ES ATLPS taikymo komercinių ir nekomercinių orlaivių naudotojams srities apribojimais, pagal šį priedą. Visų pirma abi Šalys užtikrina, kad visi svarbūs duomenys būtų perduodami laiku, kad būtų galima teisingai identifikuoti skrydžius ir orlaivių naudotojus, kuriems taikomos Šveicarijos ATLPS ir ES ATLPS.	
Didžiausias ATL skaičius (t. y. bendras apyvartinių taršos leidimų, kurie bus paskirstyti orlaivių naudotojams, skaičius)	Direktyvos 2003/87/EB 3c straipsnis.	Didžiausias ATL skaičius turi būti panašaus griežtumo lygio kaip nustatytasis ES ATLPS; tai visų pirma pasakytina apie procentinę dalį, kuria didžiausias ATL skaičius mažinamas kiekvienais metais ir kiekvieną naują prekybos laikotarpį. Didžiausias ATL skaičius paskirstomas taip: — 15 proc. parduodama aukcionuose, — 3 proc. atidedami į specialų rezervą, — 82 proc. paskirstomi nemokamai. Šis paskirstymas gali būti peržiūrėtas pagal šio Sutarimo 6 ir 7 straipsnius.

Esminiai kriterijai	ES	Šveicarijos
		Iki 2020 m. didžiausias ATL skaičius apskaičiuojamas pagal metodą „iš apačios į viršų“, remiantis ATL, kurie turi būti paskirstyti nemokamai pagal pirmiau pateiktą paskirstymo planą, skaičiumi. Priėmus laikinai nuo ATLPS taikymo srities leidžiančių nukrypti nuostatų, reikia proporcingai pakoreguoti paskirstytinų ATL skaičių. Nuo 2021 m. didžiausias ATL skaičius nustatomas pagal didžiausią 2020 m. ATL skaičių, atsižvelgiant į galimą mažinimo procentinę dalį pagal ES ATLPS.
ATL paskirstymas orlaivių naudotojams parduodant aukcionuose	Direktyvos 2003/87/EB 3d straipsnis.	Šveicarijos ATL aukcionuose parduoda Šveicarijos kompetentinga institucija. Šveicarija turi teisę į pajamas, gautas aukcionuose pardavus Šveicarijos ATL.
Specialus tam tikriems orlaivių naudotojams skirtas rezervas	Direktyvos 2003/87/EB 3f straipsnis.	ATL atidedami į specialų naujiems arba sparčiai augantiems rinkos dalyviams skirtą rezervą, tačiau Šveicarija specialaus rezervo neturės iki 2020 m., nes 2018 m. yra ataskaitiniai duomenų apie Šveicarijos aviacijos veiklą rinkimo metai.
Santykinis taršos rodiklis, naudojamas ATL nemokamai paskirstant orlaivių naudotojams	Direktyvos 2003/87/EB 3e straipsnis.	Santykinis taršos rodiklis turi būti ne didesnis nei nustatytasis ES ATLPS. Iki 2020 m. metinis santykinis taršos rodiklis bus 0,000642186914222035 ATL vienam tonkilometriui.
Nemokamų ATL paskirstymas orlaivių naudotojams	Direktyvos 2003/87/EB 3e straipsnis. Kaip numatyta Direktyvos 2003/87/EB 25a straipsnyje, išduodamų ATL skaičius turėtų būti koreguojamas proporcingai atitinkamiems ataskaitų teikimo ir ATL atsisakymo įpareigojimams, kylantiems ES ATLPS faktiškai taikant skrydžiams tarp EEE ir Šveicarijos.	Orlaivių naudotojams paskirstomas nemokamų ATL skaičius apskaičiuojamas jų ataskaitose nurodytus ataskaitinių metų tonkilometrių duomenis padauginant iš taikomo santykinio taršos rodiklio.
Tarptautiniams kreditams taikomos kokybinės ribos turi būti bent tokios pat griežtos, kaip numatyta:	Direktyvos 2003/87/EB 11a ir 11b straipsniuose ir 2013 m. gegužės 2 d. Komisijos reglamente (ES) Nr. 389/2013, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/87/EB ir Europos Parlamento ir Tarybos sprendimus Nr. 280/2004/EB ir Nr. 406/2009/EB įsteigiamas Sąjungos registras ir panaikinami Komisijos reglamentai (ES) Nr. 920/2010 ir (ES) Nr. 1193/2011.	— CO₂ įstatymo 5 ir 6 straipsniuose, — CO₂ potvarkio 4 straipsnyje, 4a straipsnio 1 dalyje ir 2 priede, galiojusiuose šio Susitarimo įsigaliojimo dieną.
Tarptautinių kreditų naudojimo kiekybinės ribos	Direktyvos 2003/87/EB 11a straipsnis.	Iki 2020 m. – 1,5 proc. patikrinto išmestų teršalų kiekio.

Esminiai kriterijai	ES	Šveicarijos
Ataskaitinių metų tonkilometrų duomenų gavimas	Direktyvos 2003/87/EB 3e straipsnis.	Nedarant poveikio nuostatai toliau, tonkilometrų duomenys gaunami tokiu pačiu metu ir tokiu pačiu būdu kaip taikant ES ATLPS. Iki 2020 m., vadovaujantis Potvarkiu dėl orlaivių naudotojų tonkilometrų duomenų gavimo, galiojusių šio Susitarimo įsigaliojimo dieną, ataskaitiniai duomenų apie Šveicarijos aviacijos veiklą rinkimo metai yra 2018 metai.
Stebėseną ir ataskaitų teikimas	— Direktyvos 2003/87/EB 14 straipsnis ir IV priedas, — 2012 m. birželio 21 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 601/2012 dėl išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio stebėsenos ir ataskaitų teikimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/87/EB, galioję šio Susitarimo pasirašymo dieną	Stebėsenos ir ataskaitų teikimo nuostatos turi būti tokios pat griežtos kaip ES ATLPS.
Tikrinimas ir akreditavimas	— Direktyvos 2003/87/EB 15 straipsnis ir V priedas, — 2012 m. birželio 21 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 600/2012 dėl išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio ataskaitų ir tonkilometrų duomenų ataskaitų patikros ir vertintojų akreditavimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/87/EB, galiojęs šio Susitarimo pasirašymo dieną	Tikrinimo ir akreditavimo nuostatos turi būti tokios pat griežtos kaip ES ATLPS.
Administravimas	Taikomi Direktyvos 2003/87/EB 18a straipsnyje nustatyti kriterijai. Tuo tikslu pagal Direktyvos 2003/87/EB 25a straipsnį orlaivių naudotojų administravimo priskyrimo Šveicarijai ir ES (EEE) valstybėms narėms atžvilgiu Šveicarija laikoma administruojančia valstybe nare. Pagal Direktyvos 2003/87/EB 25a straipsnį ES (EEE) valstybių narių kompetentingos institucijos atsakingos už visas joms priskirtų orlaivių naudotojų administravimo užduotis, taip pat ir užduotis, susijusias su Šveicarijos ATLPS (pvz., priimti patikrinto išmestų teršalų kiekio ataskaitas, susijusias su ES ir Šveicarijos aviacijos veikla, paskirstyti, išduoti ir perduoti ATL, užtikrinti atitiktį ir vykdymą ir pan.). Europos Komisija abipusiškai susitaria su Šveicarijos kompetentingomis institucijomis viena kitai perduoti svarbius dokumentus ir informaciją.	Remiantis CO ₂ potvarkiu, galiojusių šio Susitarimo įsigaliojimo dieną, Šveicarija atsakinga už administravimą tų orlaivių naudotojų, kurie: — turi galiojančią Šveicarijos išduotą licenciją oro susisiekimui vykdyti arba — pagal susietas ATLPS didžiausią numatomą jiems priskirtų aviacinių išmetamųjų teršalų kiekį išmetę Šveicarijoje. Šveicarijos kompetentingos institucijos atsakingos už visas Šveicarijai priskirtų orlaivių naudotojų administravimo užduotis, taip pat ir užduotis, susijusias su ES ATLPS (pvz., priimti patikrinto išmestų teršalų kiekio ataskaitas, susijusias su ES ir Šveicarijos aviacijos veikla, paskirstyti, išduoti ir perduoti ATL, užtikrinti atitiktį ir vykdymą ir pan.).

Esminiai kriterijai	ES	Šveicarijos
	Visų pirma, Europos Komisija užtikrina, kad Šveicarijos kompetentingoms institucijoms pagal Direktyvos 2003/87/EB 25a straipsnį būtų perduoti ES ATL, kuriuos reikia nemokamai paskirstyti Šveicarijos administruojamiems orlaivių naudotojams. Jei sudaromas dvišalis susitarimas dėl skrydžių, vykdomų iš oro uosto „EuroAirport Basel-Mulhouse-Freiburg“ arba į jį, administravimo, dėl kurio nereikės keisti Direktyvos 2003/87/EB, Europos Komisija atitinkamai padeda įgyvendinti šį susitarimą su sąlyga, kad dėl jo nebus dvigubo skaičiavimo.	Šveicarijos kompetentingos institucijos abipusiškai susitaria su Europos Komisija viena kitai perduoti svarbius dokumentus ir informaciją. Visų pirma, Šveicarijos kompetentingos institucijos ES kompetentingoms institucijoms perduos Šveicarijos apyvartinius taršos leidimus, kuriuos reikia nemokamai paskirstyti ES (EEE) valstybių narių administruojamiems orlaivių naudotojams.
Teisės aktų vykdymo užtikrinimas	Kiekviena Šalis užtikrina savo ATLPS nuostatų vykdymą, jei orlaivių naudotojai nevykdo savo įsipareigojimų pagal atitinkamą ATLPS, nepriklausomai nuo to, ar tą orlaivių naudotoją administruoja ES (EEE), ar Šveicarijos kompetentinga institucija, jei tą orlaivių naudotoją administruojančiai valdžios institucijai reikia imtis papildomų veiksmų, kad užtikrintų teisės aktų vykdymą.	
Orlaivių naudotojų administracinis priskyrimas	Remiantis Direktyvos 2003/87/EB 25a straipsniu, pagal Direktyvos 2003/87/EB 18a straipsnio 3 dalį Europos Komisijos paskelbtame orlaivių naudotojų sąraše nurodoma, kuri valstybė, įskaitant Šveicariją, administruoja kiekvieną orlaivių naudotoją. Orlaivių naudotojus, kurie bus pirmą kartą priskirti Šveicarijai po to, kai įsigalios šis Susitarimas, Šveicarija pradeda administruoti po tų metų balandžio 30 d., tačiau iki rugpjūčio 1 d. Abi Šalys bendradarbiauja ir dalijasi svarbiais dokumentais ir informacija. Orlaivių naudotojo priskyrimas neturi jokio poveikio ATLPS taikymui tam orlaivių naudotojui (t. y. jei orlaivių naudotojui taikoma ES ATLPS, tačiau jį administruoja Šveicarijos kompetentinga institucija, jo įpareigojimai pagal ES ATLPS išlieka to paties lygio ir kartu jam taikoma Šveicarijos ATLPS ir <i>vice versa</i>).	
Įgyvendinimo procedūros	Pasirašius šį Susitarimą, pagal jo 12, 13 ir 22 straipsnius Jungtinis komitetas parengia ir priima visas kitas procedūras, kurių reikia darbu ir bendradarbiavimui organizuoti, kad aviacijos sąskaitų turėtojai galėtų naudotis vieno langelio principu. Jie praddami taikyti tuo pačiu metu kaip šis Susitarimas.	
„Eurokontrolės“ teikiama pagalba	Aviacijai skirtos šio Susitarimo dalies taikymo tikslu Europos Komisija įtraukia Šveicariją į „Eurokontrolę“ suteiktus su ES ATLPS susijusius įgaliojimus.	

C. Registrams taikomi esminiai kriterijai

Kiekvienos Šalies ATLPS turi turėti registrą ir sandorių žurnalą, atitinkančius toliau išdėstytus esminius kriterijus, susijusius su saugumo mechanizmais bei procedūromis ir sąskaitų atidarymu ir valdymu.

Saugumo mechanizmų ir procedūrų esminiai kriterijai

Registruose ir sandorių žurnaluose turi būti apsaugotas sistemoje saugomų duomenų konfidencialumas, vientisumas, prieinamumas ir autentiškumas. Tuo tikslu Šalys įgyvendina toliau nurodytus saugumo mechanizmus.

Esminiai kriterijai

Visiems naudotojams, norintiems prieiti prie sąskaitų, taikomas dviejų veiksmų tapatumo nustatymo mechanizmas.

Tiek sandoriui inicijuoti, tiek jam patvirtinti turi būti taikomas sandorio pasirašymo mechanizmas. Patvirtinimo kodas naudotojams turi būti siunčiamas atskiru duomenų perdavimo kanalu.

Visas toliau nurodytas operacijas inicijuoja vienas asmuo, o tvirtina – kitas (4 akių principas):

- visas administratoriaus atliekamas operacijas, nebent būtų taikomos STS nustatytos išimtys;
- visus vienetų perdavimus, nebent tai būtų pagrįsta kitos tokį patį saugumo lygį užtikrinančios priemonės taikymu.

Turi būti įdiegta pranešimo sistema, išsiunčianti pranešimą naudotojams, kad atliekamos operacijos su jų sąskaitomis ir jose esančiais vienetais.

Visiems naudotojams taikoma 26 valandų delsa nuo sandorio inicijavimo iki jo įvykdymo, kad per tą laiką būtų galima gauti informaciją ir sustabdyti bet koki įtariamą neteisėtą perdavimą.

Šveicarijos administratorius ir Sąjungos vyriausiasis administratorius imasi veiksmų, kad informuotų naudotojus apie jų atsakomybę, susijusią su jų sistemų (asmeninio kompiuterio, tinklo, ...) saugumu, duomenų tvarkymu ir (arba) naršymu internete.

Sąskaitų atidarymo ir tvarkymo esminiai kriterijai

Esminiai kriterijai

Veiklos vykdytojo sąskaitos arba vykdytojo apyvartinių taršos leidimų sąskaitos atidarymas

Prašymą atidaryti veiklos vykdytojo sąskaitą arba vykdytojo apyvartinių taršos leidimų sąskaitą veiklos vykdytojas arba kompetentinga institucija adresuoja nacionaliniam administratoriui (Šveicarijoje – Federaliniam aplinkos biurui). Prašyme turi būti pateikta pakankamai informacijos, kad būtų galima identifikuoti ATLPS įrenginį, ir pateikiamas įrenginio identifikacinis numeris.

Orlaivių naudotojo sąskaitos arba orlaivių naudotojo apyvartinių taršos leidimų sąskaitos atidarymas

Kiekvienas orlaivių naudotojas, kuriam taikoma Šveicarijos ATLPS ir (arba) ES ATLPS, turi turėti vieną orlaivių naudotojo sąskaitą arba orlaivių naudotojo apyvartinių taršos leidimų sąskaitą. Orlaivių naudotojų, kuriuos administruoja Šveicarijos kompetentinga institucija, sąskaitos turi būti Šveicarijos registre. Prašymą orlaivių naudotojas arba orlaivių naudotojo įgaliotasis atstovas adresuoja nacionaliniam administratoriui (Šveicarijoje – Federaliniam aplinkos biurui) per 30 darbo dienų nuo orlaivių naudotojo stebėsenos plano patvirtinimo arba jo perdavimo iš ES (EEE) valstybės narės Šveicarijos institucijų žinion. Prašyme nurodomas (-i) unikalūs (-ūs) prašymo teikėjo eksploatuojamo (-ų) ir į Šveicarijos ATLPS ir (arba) ES ATLPS taikymo sritį patenkančio (-ių) orlaivio (-ių) kodas (-ai).

Asmens sąskaitos arba asmens apyvartinių taršos leidimų atidarymas

Prašymas atidaryti asmens sąskaitą arba asmens apyvartinių taršos leidimų sąskaitą adresuojamas nacionaliniam administratoriui (Šveicarijoje – Federaliniam aplinkos biurui). Prašyme turi būti pateikta pakankamai informacijos, kad būtų galima nustatyti sąskaitos turėtojo arba prašymo teikėjo tapatybę, taigi bent tokia informacija:

- fizinio asmens atveju – asmens tapatybės įrodymas ir kontaktiniai duomenys
- juridinio asmens atveju –
 - įrašo komerciniame registre kopija ARBA
 - juridinio asmens įsteigimo dokumentai ir dokumentas, liudijantis juridinio asmens registraciją;
- informacija apie fizinio asmens, arba – juridinio asmens atveju – jo direktorių teistumą.

Įgaliotieji (sąskaitos turėtojo) atstovai

Kiekvienai sąskaitai būsimas sąskaitos turėtojas priskiria bent vieną įgaliotąjį (sąskaitos turėtojo) atstovą. Įgaliotieji (sąskaitos turėtojo) atstovai sąskaitos turėtojo vardu inicijuoja sandorius ir kitus veiksmus. Skiriant įgaliotąjį (sąskaitos turėtojo) atstovą apie jį pateikiama tokia informacija:

- vardas, pavardė ir kontaktiniai duomenys
- tapatybės dokumentas
- informacija apie teistumą

Dokumentų tikrinimas

Visos dokumentų kopijos, pateiktos kaip įrodymai teikiant prašymą atidaryti asmens sąskaitą arba asmens apyvartinių taršos leidimų sąskaitą ar paskirti sąskaitos turėtojo įgaliotąjį atstovą, turi būti patvirtintos tikros kopijos. Jei dokumentai išduoti kitoje valstybėje narėje, nei ta, kurioje reikia pateikti jų kopijas, kopijos taip pat turi būti legalizuotos. Patvirtinimo arba atitinkamai legalizacijos data turi būti ne ankstesnė kaip trys mėnesiai iki prašymo pateikimo dienos.

Atsisakymas atidaryti arba atnaujinti sąskaitą arba paskirti įgaliotąjį (sąskaitos turėtojo) atstovą

Nacionalinis administratorius (Šveicarijoje – Federalinis aplinkos biuras) gali atsisakyti atidaryti arba atnaujinti sąskaitą arba paskirti įgaliotąjį (sąskaitos turėtojo) atstovą, jei toks atsisakymas yra pamatuotas ir pagrįstas. Atsisakymas turi būti pagrįstas bent vienu iš šių motyvų:

- pateikta informacija arba dokumentai yra neišsamūs, pasenę, neteisingi arba suklastoti;
- vyksta tyrimas dėl potencialaus atstovo sukčiavimo, susijusio su ATL arba Kioto vienetais, pinigų plovimo, teroristų finansavimo ar kokio kito sunkaus nusikaltimo, kurį vykdant gali būti pasinaudota sąskaita, arba jei jis per pastaruosius penkerius metus buvo nuteistas už minėtą veiką;
- tam yra priešasčių, nustatytų nacionalinėje arba Sąjungos teisėje.

Reguliari sąskaitos informacijos peržiūra

Sąskaitų turėtojai nedelsdami nacionaliniam administratoriui (Šveicarijoje – Federaliniam aplinkos biurui) praneša apie visus sąskaitos arba naudotojo duomenų pasikeitimus ir laiku pateikti už informacijos atnaujinimo patvirtinimą atsakingo nacionalinio administratoriaus prašomą pagrindžiamąją informaciją.

Bent kas trejus metus nacionalinis administratorius įvertina, ar su sąskaita susijusi informacija tebėra išsami, nepasenusi, tiksli ir teisinga, ir pareikalauja, kad sąskaitos turėtojas praneštų apie bet kokius jos pasikeitimus.

Laikinas prieigos prie sąskaitos sustabdymas

Jei pažeidžiama bet kuri šio Susitarimo 3 straipsnio nuostata dėl registrų arba vyksta tyrimas dėl galimo šių nuostatų pažeidimo, prieiga prie sąskaitų gali būti laikinai sustabdyta.

Konfidencialumas ir informacijos atskleidimas

Informacija apie visose sąskaitose laikomus vienetus, visus sandorius, sąskaitose laikomų, atliekant sandorį pervestų, ESSŽ arba SSTL, Sąjungos registre, Šveicarijos registre ir bet kokiame kitame Kioto protokolo registre laikomų ATL unikalius identifikavimo kodai bei Kioto vienetų serijos numerio unikalios skaitmeninės vertės, laikoma konfidencialia.

Ši konfidenciali informacija gali būti pateikiama atitinkamiems viešiesiems subjektams, gavus jų prašymą, kuriuo siekiama teisėtų tikslų ir kuris yra pagrįstas, būtinas ir proporcingas (dėl tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo, mokesčių administravimo, vykdymo užtikrinimo, audito ir finansų priežiūros siekiant užkirsti kelią sukčiavimui, pinigų plovimui, teroristų finansavimui, kitiems sunkiems nusikaltimams, manipuliavimui rinka ar kitiems Sąjungos ar EEE valstybės narės ar Šveicarijos nacionalinės teisės pažeidimams bei su jais kovoti ir užtikrinti tinkamą ES ATLPS ir Šveicarijos ATLPS veikimą).

D. Aukcionų platformų ir aukcionų veiklos esminiai kriterijai

Subjektai, vykdančys ATL aukcionus Šalių apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemose, turi atitikti toliau išdėstytus esminius kriterijus ir pagal juos vykdyti aukcionus.

	Esminiai kriterijai
1	Aukcionus vykdančias subjektas atrenkamas taip, kad būtų užtikrintas skaidrumas, proporcingumas, lygios sąlygos, nediskriminavimas ir įvairių potencialių aukcionų platformų konkurencija, remiantis Sąjungos ar nacionaline viešojo pirkimo teise.

	Esminiai kriterijai
2	Aukcionus vykdančio subjektas turi turėti leidimą užsiimti tokia veikla ir užtikrinti reikiamas jų operacijų apsaugos priemones; tos apsaugos priemonės yra, be kita ko, priemonės galimoms neigiamoms interesų konflikto pasekmėms ir rinkai kylančiai rizikai nustatyti ir valdyti, tai – skaidrios ir veikti savo nuožiūra neleidžiančios taisyklės ir procedūros, skirtos sąžiningam ir tinkamam aukcionų vykdymui užtikrinti, ir pakankami finansiniai ištekliai, leidžiantys tinkamai vykdyti veiklą.
3	Dalyvavimui aukcionuose turi būti keliama minimalieji tinkamo klientų patikrinimo reikalavimai, siekiant užtikrinti, kad dalyviai nepakenktų aukcionų sistemos veikimui.
4	Aukcionų procesas, ypač aukcionų laikas, seka ir numatytas parduoti ATL skaičius, turi būti nuspėjamas. Pagrindiniai pardavimo aukcione metodo elementai, įskaitant pardavimo tvarkaraštį, datas ir numatomą parduoti ATL skaičių, skelbiami aukcioną vykdančio subjekto interneto svetainėje likus ne mažiau kaip mėnesiui iki aukciono pradžios. Apie visus reikšmingus pakeitimus taip pat turi būti pranešama kuo anksčiau.
5	Vykdam ATL aukcionus turi būti siekiama padaryti kuo mažesnę poveikį kiekvienos Šalies ATLPS. Už aukcionus atsakingas subjektas turi užtikrinti, kad pardavimo aukcione laikotarpiu aukciono kainos smarkiai nesiskirtų nuo atitinkamų ATL kainų antrinėje rinkoje – tokia situacija rodytų, kad aukcionai veikia netinkamai.
6	Visa su aukcionais susijusi nekonfidenciali informacija, įskaitant visus teisės aktus, gaires ir formas, turi būti skelbiama atvirai ir skaidriai. Kiekvieno aukciono rezultatai ir susijusi nekonfidenciali informacija turi būti paskelbiami kuo greičiau. Aukcionų rezultatų ataskaitos skelbiamos bent kartą per metus.
7	ATL pardavimui aukcionuose turi būti taikomos atitinkamos taisyklės ir procedūros, kad būtų sumažinta piktnaudžiavimo rinka nekonkurencingu elgesiu, pinigų plovimo ir teroristų finansavimo per aukcionus rizika. Tokios taisyklės ir procedūros turi būti, kiek įmanoma, ne mažiau griežtos nei tos, kurios taikomos finansų rinkoms pagal Šalių atitinkamus teisinius režimus. Visų pirma, aukcionus vykdančio subjektas turi būti atsakingas už tai, kad būtų įdiegtos priemonės, procedūros ir procesai, užtikrinantys aukcionų vientisumą. Be to, jis turi stebėti rinkos dalyvių elgesį ir, pastebėjęs nekonkurencingą elgesį, piktnaudžiavimą rinka, pinigų plovimą ar teroristų finansavimą, apie tai pranešti kompetentingoms valdžios institucijoms.
8	Kompetentingos institucijos turi tinkamai prižiūrėti aukcionus vykdančio subjektą ir ATL pardavimą aukcionuose. Paskirtosios kompetentingos institucijos turi turėti reikiamą teisinę kompetenciją ir technines priemones, kad galėtų prižiūrėti: — aukcionų platformų veiklos vykdytojų organizaciją ir elgesį; — klientų vardu veikiančių profesionalių tarpininkų organizaciją ir elgesį; — rinkos dalyvių elgesį ir sandorius, kad galėtų užkirsti kelią prekybai pasinaudojant viešai neatskleista informacija ir manipuliavimui rinka; — rinkos dalyvių sandorius, kad galėtų užkirsti kelią pinigų plovimui ir teroristų finansavimui. Kiek įmanoma, priežiūra turi būti ne mažiau griežta nei ta, kuri taikoma finansų rinkoms pagal Šalių atitinkamus teisinius režimus.

Šveicarija turi pasistengti, kad jos ATL aukcionus rengtų privatus subjektas pagal jos viešojo pirkimo taisykles.

Iki bus sudaryta sutartis su tokiu subjektu, ir jei aukcionuose numatomas parduoti ATL skaičius bus mažesnis už nustatytą slenkstinę vertę, Šveicarija gali toliau naudotis dabartine aukcionų rengimo tvarka, pagal kurią aukcionus rengia Federalinis aplinkos biuras, laikydamasi šių sąlygų:

1. nustatoma slenkstinė vertė – 1 000 000 ATL, įskaitant aviacijos veiklos ATL.

2. Taikomi 1–8 punktuose išdėstyti esminiai kriterijai, išskyrus 1 ir 2 kriterijus, o 7 ir 8 kriterijai Federaliniam aplinkos biurui taikomi tik tiek, kiek įmanoma. 3 esminis kriterijus taikomas kartu su šia nuostata: visiems EEE subjektams, kurie turi leidimą teikti pasiūlymus Sąjungos aukcionuose, garantuojamas leidimas teikti pasiūlymus Šveicarijos ATL aukcionuose pagal aukcionų tvarką, galiojusią sudarant šį Susitarimą.

Šveicarija gali suteikti įgaliojimus EEE įsisteigusiems aukcionus vykdančioms subjektams.

II PRIEDAS

SUSIEJIMO TECHNINIAI STANDARTAI

Susiejimo techniniuose standartuose (STS) turi būti išsamiau nustatyti šie aspektai:

- ryšio jungties architektūra;
- duomenų perdavimo saugumas;
- funkcijų sąrašas (sandoriai, suderinimas...);
- tinklo paslaugų apibrėžtis;
- duomenų registravimo reikalavimai;
- eksploataciniai aspektai (pagalbos tarnyba, pagalbos paslaugos);
- ryšio aktyvavimo planas ir bandymo procedūra;
- saugumo bandymo procedūra.

STS turi būti nurodyta, kad administratoriai turi imtis visų pagrįstų žingsnių, kad užtikrintų SSTL, ESSŽ ir jungties veikimą 24 valandas per parą 7 dienas per savaitę ir kad SSTL, ESSŽ ir jungties veikimo trikdžiai būtų kuo mažesni.

STS turi būti nurodyta, kad SSTL ir ESSŽ ryšys palaikomas saugiai keičiantis paprastosios kreipties į objektus protokolo (SOAP) žinutėmis, ir yra grindžiamas šiomis technologijomis ⁽¹⁾:

- SOAP naudojančiomis tinklo paslaugomis;
- aparatine įranga grindžiamu virtualiuoju privačiuoju tinklu (VPN);
- XML išplėstąja „Markup“ kalba (angl. *Extensible Markup Language*)
- skaitmeniniu parašu; taip pat
- tinklo laiko protokolais.

STS nustatomi papildomi Šveicarijos registro, SSTL, Sąjungos registro ir ESSŽ saugumo reikalavimai ir jie dokumentuojame saugumo valdymo plane. Visų pirma STS nurodoma, kad:

- jei įtariama, kad Šveicarijos registro, SSTL, Sąjungos registro ar ESSŽ saugumui buvo pakenkta, abi Šalys nedelsdamos viena kitą apie tai informuoja ir sustabdo SSTL ir ESSŽ jungties veikimą.
- Šalys išsipareigoja saugumo pažeidimo atveju nedelsdamos tarpusavyje dalytis informacija. Per 24 valandas nuo saugumo pažeidimo Šveicarijos registro administratorius ir Sąjungos vyriausiasis administratorius apsikeičia ataskaita, kurioje pateikiama kuo daugiau techninės informacijos (data, priežastis, poveikis, taisomosios priemonės) apie incidentą.

Prieš užmezgant ryšį tarp SSTL ir ESSŽ, taip pat jei diegiama nauja SSTL arba ESSŽ versija ar laida, turi būti užbaigta STS išdėstyta saugumo bandymo procedūra.

STS, be darbinės aplinkos, turi būti numatytos dar dvi bandomosios aplinkos: kūrėjų bandomoji aplinka ir priėmimo aplinka.

Per Šveicarijos registro administratorių ir Sąjungos vyriausiąjį administratorių Šalys turi pateikti įrodymus, kad per pastaruosius dvylika mėnesių buvo atliktas nepriklausomas jų sistemų saugumo įvertinimas pagal STS nustatytus saugumo reikalavimus. Pagal STS nustatytus saugumo reikalavimus programinės įrangos visos svarbios naujos laidos turi būti išbandytos saugumo, visų pirma skverbties, bandymu. Skverbties bandymą turi atlikti ne programinės įrangos kūrėjas ar programinės įrangos kūrėjo subrangovas.

⁽¹⁾ Šios technologijos šiuo metu naudojamos ryšiui tarp Sąjungos registro ir Tarptautinio sandorių žurnalo, taip pat ryšiui tarp Šveicarijos registro ir Tarptautinio sandorių žurnalo užmezgti.

III PRIEDAS

SLAPTUMO LYGIAI IR TVARKYMO INSTRUKCIJOS

Šalys neskelbtiną informaciją, kurią jos tvarko ir kuria keičiasi pagal šį Susitarimą, nurodo naudodamosi toliau pateikiamomis slaptumo lygių žymomis:

- „ETS Limited“
- „ETS Sensitive“
- „ETS Critical“

Informacija, pažymėta žyma „ETS Critical“ (ypatingos svarbos), yra konfidencialesnė nei informacija, pažymėta „ETS Sensitive“ (neskelbtina), o ši savo ruožtu yra konfidencialesnė už informaciją, pažymėtą žyma „ETS Limited“ (riboto naudojimo).

Šalys susitaria parengti tvarkymo instrukcijas, remdamosi dabartine Sąjungos ATLPS informacijos klasifikavimo politika ir Šveicarijos Informacijos apsaugos potvarkiu bei Federaliniu aktu dėl duomenų apsaugos. Tvarkymo instrukcijos pateikiamos Jungtiniam komitetui patvirtinti. Instrukcijas patvirtinus, visa informacija tvarkoma pagal jos slaptumo lygį ir laikantis minėtų tvarkymo instrukcijų.

Jei šalys informacijai taiko skirtingą slaptumo lygį, taikomas tas lygis, kuris yra aukštesnis.

Atsižvelgiant į ATLPS slaptumo lygius, kiekvienos šalies teisės aktuose turi būti nustatyti toliau nurodytiems tvarkymo veiksmams taikomi lygiaverčiai esminiai saugumo reikalavimai:

- Dokumento kūrimas
 - Ištekliai
 - Slaptumo lygis
- Saugojimas
 - Elektroninis dokumentas tinkle
 - Elektroninis dokumentas vietinėje aplinkoje
 - Fizinis dokumentas
- Elektroninis perdavimas
 - Laidinis telefonas ir mobilusis telefonas
 - Faksas
 - E. paštas
 - Duomenų perdavimas
- Fizinis perdavimas
 - Žodinis
 - Įteikimas asmeniškai
 - Pašto sistema
- Naudojimas
 - Apdorojimas IT taikomosiomis programomis
 - Spausdinimas
 - Kopijavimas
 - Pašalinimas iš nuolatinės saugojimo vietos
- Informacijos valdymas
 - Reguliarus klasifikavimo ir gavėjų vertinimas
 - Archyvavimas
 - Ištrynimas ir sunaikinimas

IV PRIEDAS

ATLPS SLAPTUMO LYGIŲ APIBŪDINIMAS

A.1. Konfidencialumo ir vientisumo klasifikavimas

Konfidencialumas – informacijos, visos informacinės sistemos arba jos dalies (pavyzdžiui, algoritmų, programų ir dokumentų), kuriomis naudotis gali tik įgalioti asmenys, įstaigos ir kurias naudoti galima tik patvirtintoms procedūroms, ribojimo pobūdis.

Vientisumas – garantija, kad informacinė sistema ir tvarkoma informacija gali būti keičiama tik specialiais ir teisėtais veiksmais ir kad numatyti rezultatai sistemoje bus pasiekiami tiksliai ir visapusiškai.

Kiekvienos ATLPS informacijos, kuri laikoma neskelbtina, konfidencialumo aspektas turi būti įvertintas atsižvelgiant į galimą poveikį verslo lygmeniu, jei ta informacija būtų atskleista (ir atitinkamai turi būti įvertintas vientisumo aspektas atsižvelgiant į galimą poveikį verslo lygmeniu, jei ta informacija būtų netyčia pakeista, iš dalies ar visiškai sunaikinta).

Informacijos konfidencialumo ir informacinės sistemos vientisumo lygis klasifikuojamas atlikus įvertinimą pagal A.2 skirsnyje pateiktus kriterijus. Ši klasifikacija leidžia įvertinti bendrą informacijos slaptumo lygį įvertinamas pagal A.3 skirsnyje pateiktą lentelę.

A.2. Konfidencialumo ir vientisumo klasifikavimas

A.2.1. „Mažas“ apibūdinimas

Mažas konfidencialumo ir vientisumo lygis priskiriamas visai informacijai, susijusiai su ATLPS, kurios atskleidimas asmenims, kuriems ji nėra skirta, ir (arba) kurios vientisumo praradimas padarytų nedidelę žalą Šalims arba kitoms institucijoms, dėl kurios savo ruožtu tikėtina:

- būtų padarytas nedidelis poveikis politiniams ar diplomatiniams santykiams;
- būtų padaryta vietinio masto neigiama reklama Šalių ar kitų institucijų įvaizdžiui ar reputacijai;
- individualūs asmenys patektų į keblią padėtį;
- būtų paveikta darbuotojų motyvacija ir (arba) našumas;
- būtų padaryta nedidelė finansinė žala arba asmenys ar įmonės įgytų nedidelį nederamą pelną ar pranašumą;
- būtų padarytas nedidelis poveikis veiksmingam Šalių politikos vystymui ar vykdymui;
- būtų padarytas nedidelis poveikis tinkamam Šalių ir jų operacijų administravimui.

A.2.2. „Vidutinis“ apibūdinimas

Vidutinis konfidencialumo ir vientisumo lygis priskiriamas visai informacijai, susijusiai su ATLPS, kurios atskleidimas asmenims, kuriems ji nėra skirta, ir (arba) kurios vientisumo praradimas padarytų žalą Šalims arba kitoms institucijoms, dėl kurios savo ruožtu tikėtina:

- būtų padarytas akibrokštas politiniams ar diplomatiniams santykiams;
- būtų padaryta žala Šalių ar kitų institucijų įvaizdžiui ar reputacijai;
- individualūs asmenys patirtų distresą;
- smarkiai sumažėtų darbuotojų motyvacija ir (arba) našumas;
- Šalys ar kitos institucijos komercinėse ar politinėse derybose su kitais subjektais patektų į keblią padėtį;
- būtų padaryta finansinė žala arba asmenys ar įmonės įgytų nederamą pelną ar pranašumą;
- būtų paveiktas nusikaltimo tyrimas;
- būtų neįvykdyta teisinė arba sutartinė su informacijos konfidencialumu susijusi prievolė;
- būtų paveiktas Šalių politikos vystymas ar vykdymas;
- būtų paveiktas tinkamas Šalių ir jų operacijų administravimas.

A.2.3. „Didelis“ apibūdinimas

Didelis konfidencialumo ir vientisumo lygis priskiriamas visai informacijai, susijusiai su apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema, kurios atskleidimas asmenims, kuriems ji nėra skirta, ir (arba) kurios vientisumo praradimas padarytų katastrofišką ir (arba) nepriimtina žalą Šalims arba kitoms institucijoms, dėl kurios savo ruožtu tikėtina:

- būtų neigiamai paveikti diplomatiniai santykiai;
- individualūs asmenys patirtų didelį stresą;
- Šalims ar kitiems dalyvaujantiems subjektams būtų sunkiau efektyviai tęsti veiklą ar palaikyti saugumą;
- būtų padaryta finansinė žala arba asmenys ar įmonės įgytų nederamą pelną ar pranašumą;
- būtų pažeisti derami išsipareigojimai neatskleisti trečiųjų šalių pateiktos konfidencialios informacijos;
- būtų pažeisti teisės aktais nustatyti informacijos atskleidimo apribojimai;
- būtų pakenkta nusikaltimo tyrimui arba sudarytos palankesnės sąlygos padaryti nusikaltimą;
- komercinėse arba politinėse derybose Šalys patektų į nepalankią padėtį;
- būtų sutrukdyta veiksmingai plėtoti ar vykdyti Šalių politiką;
- būtų sutrukdytas tinkamas Šalių ir jų veiklos administravimas.

A.3. ATLPS informacijos slaptumo lygio įvertinimas

Pagal A.2 skirsnyje pateiktą apibūdinimą įvertinus konfidencialumą ir vientisumą, informacijos slaptumas nustatomas naudojantis toliau pateikta lentele.

Konfidencialumo klasifikavimas Vientisumo klasifikavimas	Mažas	Vidutinis	Didelis
Mažas	„ETS Limited“	„ETS Sensitive“ (arba „ETS Limited“ (*))	„ETS Critical“
Vidutinis	„ETS Sensitive“ (arba „ETS Limited“ (*))	ETS Sensitive (arba „ETS Critical“ (*))	„ETS Critical“
Didelis	„ETS Critical“	„ETS Critical“	„ETS Critical“

(*) Galimas variantas, dėl kurio sprendžiama kiekvienu konkrečiu atveju.